

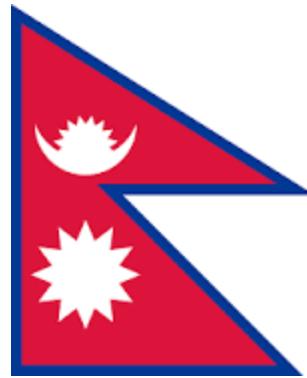
स्वतः प्रकाशन (कार्तिक-पुष)

(Proactive Disclosure)

(सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा छ र सूचनाकोहकसम्बन्धी नियमावली,
२०६५ को नियम घ सँग सम्बन्धित)

आन्तरिक राजस्व कार्यालय, लहान
मिति २०७९/१०/१३

राष्ट्रीय गान

सयौँ थुँगा फुलका हामी, एउटै माला नेपाली
सार्वभौम भई फैलिएका, मेची-महाकाली ।
प्रकृतिका कोटि-कोटि, सम्पदाको आँचल
वीरहरुका रगतले, स्वतन्त्र र अटल
ज्ञानभूमि, शान्तिभूमि तराई, पहाड, हिमाल
अखण्ड यो प्यारो हाम्रो, मातृभूमि नेपाल ।
बहुल जाति, भाषा, धर्म, संस्कृति छन् विशाल
अग्रगामी राष्ट्र हाम्रो, जय जय नेपाल ।

आन्तरिक राजस्व कार्यालय, लहान

कर्मचारी विवरणः

पुन्य प्रसाद रिजाल

कार्यालय प्रमुख (प्रमुख कर अधिकृत)

बुध राज लिम्बु
कर अधिकृत

रामकुमार साह
लेखापाल

सीता निरौला
टा.ना.सु.

महेश सिंह क्षेत्री
ह.स चालक

रमेश रोकाहा
कार्यालय सहयोगी

प्रमोद कुमार साह
कर अधिकृत

घनश्याम राउत
नायब सुब्बा

दिलीप कुमार साह
डा.ई.सु.

धर्मनाथ साह
कार्यालय सहयोगी

तुलसी प्रसाद चौधरी
कर अधिकृत

देवन राई
नायब सुब्बा

प्रशान्त श्रेष्ठ
डा.ई.सु.

मनोरथ उपाध्याय
कार्यालय सहयोगी

भिमसेन दाहाल
कर अधिकृत

राम एकवाल पंडित
नायब सुब्बा

शंकर श्रेष्ठ
डा.ई.सु.

अनिता कुमारी यादव
कार्यालय सहयोगी

हाम्रो भन्नु,

नेपालको संविधान (२०७२) को धारा २७ मा प्रत्याभूत एवं धारा २८ व्यवस्थित सूचनाको हकलाई संरक्षण गर्न सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ (४) र नियमावली, २०६५ मा प्रत्येक सार्वजनिक नियकायले सार्वजनिक सरोकार एवं गतिविधिहरूको विवरण प्रत्येक ३/३ महिनामा तोकिएका विवरणहरू समावेश गरी प्रकाशन गर्नु पर्ने छ । सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ (३) तथा नियमावली, २०६५ को नियम घ ले व्यवस्था गरेका विभिन्न शिर्षक बमोजिमका सूचनाहरू आम नागरिकको सुसूचित हुने हकलाई मध्यनजर राख्दै नागरिकले माग नगरे पनि आफ्नो निकायको जवाफदेहिता, पारुदर्शिता र विश्वासनीयताका लागि नियमित रूपमा विवरण स्वतः (Proactive Disclosure) गर्नुपर्ने विश्वव्यापी मान्यता हो ।

यसका अलावा नेपाल संविधानमा प्रत्येक नागरिकलाई सार्वजनिक सरोकारको सूचना माग्ने र पाउने हकको व्यवस्था गरेको विश्वव्यापी मानव अधिकार घोषणापत्र, १९८४ को धारा १९ मा प्रत्येक व्यक्तिलाई सूचना माग्ने, पाउने र प्रवाह गर्ने हकको व्यवस्था गरेकोले सूचनाको स्वःस्फुर्त प्रवाहलाई बढावा दिनु वाञ्छनीय हुन आउँछ ।

यहि मान्यतालाई मध्यनजर गर्दै यस आन्तरिक राजस्व कार्यालय, लहानले २०७९ साल कार्तिक, मंसिर र पुष महिनामा भए गरेका स्वतः प्रकाशन गर्न मिल्ने सम्पूर्ण गतिविधिहरूको विवरण प्रकाशित गरेको छ । यस कार्यालयसँग सम्बन्धित आफ्नो व्यक्तिगत एवं आम नागरिकको सरोकारका कुनै पनि विषयका सूचना आवश्यक परेमा यस कार्यालयमा सम्पर्क गर्नुहुन आम नागरिकहरूलाई हार्दिक आग्रह गर्दछौ । साथै नागरिकहरूले पनि आफ्नो सुसूचित हुने हकको प्रयोग गर्दै सार्वजनिक निकायहरूलाई पारदर्शी र जवाफदेहि बनाउनको लागि सहयोग गर्न अनुरोध गर्दछौ ।

मिति: २०७९ माघ १३

प्रमोद कुमार साह
सूचना अधिकारी

पुन्य प्रसाद रिजाल
कार्यालय प्रमुख

बिषयसूची

१. कार्यालयको स्वरूप र प्रकृति
२. सोच, गन्तव्य, उद्देश्य एवं प्रतिवद्धताहरु
३. कार्यालयको काम, कर्तव्य र अधिकार
४. करदाताको काम, कर्तव्य र अधिकार
५. कार्यालयमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण
६. कार्यालयबाट प्रदान गरिने सेवाहरु
७. सेवा प्रदान गर्ने निकायको शाखा, कार्य र जिम्मेवार अधिकार
८. सेवा प्राप्त गर्ने आवश्यक कागजात, लाग्ने दुस्तुर, सम्पर्क शाखा र गुनासो सुन्ने अधिकारी
९. निवेदन, उजुरी उपर निर्णय गर्ने प्रत्रिया र अधिकारी
१०. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी
११. सम्पादन गरेको कामको विवरण
१२. बार्षिक राजस्व संकलन
१३. कार्यालय प्रमुख र सूचना अधिकारीको नाम, पद र सम्पर्क नम्बर
१४. अडियो नोटीस बोर्ड, वेवसाइट र पेज
१५. ऐन, नियम, विनियम वा निर्देशिकाहरुको सूची
१६. कर प्रशासनको अनुरोध
१७. आम्दानी खर्च तथा आर्थिक कोरोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण
१८. कार्यालयले वर्गिकरण तथा संरक्षण गरेको सूचनाको विवरण
१९. कार्यालयमा सूचना मागसम्बन्धी परेका निवेदन र सूचना दिईएको विषय
२०. कार्यालयका सूचनाहरु अन्यत्र प्रकाशन भएका वा हुने भए सोको विवरण
२१. सूचनाको हकसम्बन्धी महत्वपूर्ण जानकारीहरु

१. कार्यालयको परिचय, स्वरूप, प्रकृति र कार्यक्षेत्रः

विश्वमा बढ्दो आर्थिक अन्तरनिर्भरता र पूँजी , प्रविधि र श्रमको बढ्दो प्रवाह अनुरूप मुलुकको कराधारको संरक्षण गर्नुपर्ने आवश्यकता महसुस गरी नेपालमा व्यवस्थित कर प्रणाली चालनी भएको साढे पाँच दशक भईसकेको छ, त्यस्तै स्वयंकर निर्धारणको सिद्धान्तमा आधारित आधुनिक कर प्रणालीको प्रारम्भ भएको दुई दशकभन्दा बढी भईसकेको छ । आयकर प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्ने उद्देश्यले आयकर ऐन , २०५८ तथा अन्तःशुल्कलाई आधुनिक र व्यावहारिक बनाउने उद्देश्यले अन्तःशुल्क ऐन , २०५८ जारी भई कार्यान्वयनमा आएको २० वर्ष भैसकेको छ । त्यस्तै एकल आधुनिक कर एवं अत्याधुनिक लचिलो र पारदर्शी करको रूपमा मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन , २०५२ तर्जुमा भई २०५४ साल मंसिर १ गरेदेखि मूल्य अभिवृद्धि कर लागू गरिएको हो ।

कर राजस्व उठाउने मुख्य जिम्मेवारी पाएको आन्तरिक राजस्व विभागले देशका विभिन्न ४३ स्थानमा रहेका आन्तरिक राजस्व कार्यालयहरू मध्यम स्तरीय करदाता कार्यालय १ , ठूला करदाता कार्यालय १ तथा ३९ वटा करदाता सेवा कार्यालयहरूमार्फत देशको कर प्रशासनको व्यवस्थापन एवं सञ्चालन गर्दै आएको छ । सगरमाथा अंचलभर कार्यक्षेत्र रहने गरी यस आन्तरिक राजस्व कार्यालय , लहानले निरन्तर रूपमा करदाताहरूलाई सेवा प्रवाह एवं सहजिकरण गर्दै आएको छ । हाल यस आन्तरिक राजस्व कार्यालय, लहानको कार्यालय लहान नगरपालिकाको वडा नं. ८ मा रहेको छ ।

आन्तरिक राजस्व विभाग अन्तर्गत रहेको आन्तरिक राजस्व कार्यालय , लहान अन्तर्गत करदाता सेवा कार्यालय , राजविराज, करदाता सेवा कार्यालय , गाईघाट, करदाता सेवा कार्यालय, लुक्ला, करदाता सेवा कार्यालय , दिक्तेल, करदाता सेवा कार्यालय , ओखलढुङ्गा रहेका छन् । आन्तरिक राजस्व कार्यालय, लहानको प्रमुख कार्य नेपालमा आन्तरिक रूपमा परिचालन हुने प्रमुख करहरू आयकर, मूल्य अभिवृद्धि कर र अन्तःशुल्कको प्रशासन गर्नु हो ।

२. सोच, गन्तव्य, उद्देश्य, मान्यता एवं प्रतिवद्धताहरूः

“करसँग डर होइन, भर गरौ” भन्ने अभिप्रायका साथ यस आन्तरिक राजस्व कार्यालय , लहान अगाडि बढेको परिप्रेक्ष्यमा आन्तरिक राजस्व विभागको जस्तै आफूलाई समय सुहाउँदो एवं

व्यावसायिक संगठन बनाउने दिशामा लागिरहेको यस आन्तरिक राजस्व कार्यालय , लहानका सोच, गन्तव्य, उद्देश्य एवं प्रतिबद्धताहरू निम्न रहेका छन्:

सोच (Vision):

- ✓ आन्तरिक राजस्व परिचालन , व्यावसायिक सेवा, नवीन सोच र आर्थिक वृद्धिका लागि संगठनको निर्माण गर्ने ।

गन्तव्य (Mission):

- ✓ स्वेच्छिक कर सहभागिताको लागि गुणस्तरीय सेवाको प्रत्याभूति गर्ने र स्वच्छतापूर्वक कर कानूनको कार्यान्वयन गर्ने ।

समग्र उद्देश्य (Overall Objective):

- ✓ सक्षम र प्रभावकारी कर प्रणालीको प्रबर्द्धन गर्ने

मूल्य मान्यता (Values):

- ✓ समता पूर्ण व्यवहार,
- ✓ करदाताको सम्मान,
- ✓ सदाचारिता र प्रतिबद्धता
- ✓ सहकार्य र
- ✓ नवीन सोचका साथ कार्य गर्ने

प्रतिबद्धताहरू (Promises):

- ✓ जनतालाई सम्मान र सेवा, सुशासनलाई टेवा,
- ✓ कर सहभागितामा प्रवर्द्धनात्मकता,
- ✓ सुविधाजन्य र प्रविधिमैत्री कर संरचना,
- ✓ मुस्कान सहितको सेवा,

३. कार्यालयको काम, कर्तव्य र अधिकार:

यस आन्तरिक राजस्व कार्यालय, लहानका काम, कर्तव्य र अधिकारहरू निम्न रहेका छन्:

- ✓ आयकर, मूल्य अभिवृद्धि कर तथा अन्तःशुल्क लगायतका करहरूको प्रयोजनका लागि एकल दर्ता प्रणालीको रूपमा स्थायी लेखा नम्बर जारी गरी कर प्रशासन सञ्चालन गर्नु,
- ✓ प्राकृतिक व्यक्तिको लागि P-PAN जारी गर्नु,
- ✓ नियमित बजार अनुगमन गर्नु , करदाता शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु , अन्तर्किया, छलफलजस्ता कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्नु.

- ✓ मदीरा तथा सूर्तिजन्य पदार्थहरूको विकिवितरण गर्नलाई इजाजत प्रदान गर्नु , वार्षिक रूपमा इजाजतपत्र नविकरण गर्नु कर संकलन गर्नु , बक्यौता, बेरुजु दाखिला गर्न लगाउनु,
- ✓ आयकर, मूल्य अभिवृद्धि कर तथा अन्तःशुल्क लगायतका करहरू आकर्षित हुने कारोबारलाई करको दायरामा ल्याउनु,
- ✓ कर छली भएको विश्वसनिय आधार भएमा आन्तरिक राजस्व विभागले तोकेको मापदण्डको आधारमा पूर्ण कर परीक्षण तथा अनुसन्धान गरी कारवाही गर्नु ।

४. करदाताका अधिकार र कर्तव्यहरू

अधिकारहरू:

- क. सम्मानपूर्वक व्यवहारको अधिकार,
- ख. प्रचलित कानूनबमोजिम करसम्बन्धी भएका अभ्यासहरूको सूचना प्राप्त गर्ने
- ग. करसम्बन्धी कुरामा सफाइको शब्द पेश गर्ने मौका प्राप्त गर्ने अधिकार,
- घ. प्रतिरक्षाको लागि कानून व्यवसायी वा लेखापरीक्षक मुकरर गर्ने अधिकार,
- ड. करसम्बन्धी गोपनीय कुराहरू ऐनमा उल्लेख भएदेखि बाहेक अनतिक्रम्य हुने अधिकार,
- च. बढी दाखिला भएको कर फिर्ता पाउने वा समायोजन गर्ने अधिकार,
- छ. पूर्विश मार्ने अधिकार,
- ज. प्रशासकीय पुनरावलोकन वा पुनरावेदन सम्बन्धी अधिकार ।

कर्तव्यहरू:

- क. स्थायी लेखा नम्बर तथा दर्ता प्रमाण पत्र लिनुपर्ने,
- ख. वस्तु वा सेवा बिक्री तथा आपूर्ति गर्दा बिल बिजक जारी गर्नुपर्ने,
- ग. कारोबारको अभिलेख राख्नुपर्ने,
- घ. अग्रिम कर कट्टी गरी दाखिला गर्नुपर्ने,
- इ. समयमा नै कर विवरण दाखिला गर्नुपर्ने,
- च. समयमा नै कर दाखिला गर्नुपर्ने,
- छ. कार्यालयले माग गरेको सूचना दिनुपर्ने,
- ज. कार्यालयले सूचना दिएमा उपस्थित हुनुपर्ने,
- झ. कार्यालयको काम कारवाहिमा बाधा विरोध गर्न नहुने ।

५. कार्यालयमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण:

यस कार्यालयलाई आवश्यक पर्ने कर्मचारी नेपाल सरकारले व्यवस्था गर्ने कानूनी प्रावधान रहेको छ । हाल कार्यालयमा जम्मा १८ जना कर्मचारीहरु कार्यरत छन् ।

क्र.सं.	पद	तह/श्रेणी	सेवा	समूह	साविक	थप	घट	कायम	कार्यरत	कैफीयत
१.	प्रमुख कर अधिकृत	रा.प.द्वि.	प्रशासन	राजस्व	१	०	०	१	१	
२.	कर अधिकृत	रा.प.तृ.	प्रशासन	राजस्व	६	०	०	६	४	
३.	कम्प्युटर/सुचना प्रविधि अधिकृत	रा.प.तृ.	विविध		१	०	०	१	०	
४.	नायब सुब्बा	रा.प.अनं.प्र.	प्रशासन	राजस्व	९	१	०	१०	३	
५.	लेखापाल	रा.प.अनं.प्र.	प्रशासन	लेखा	१	०	०	१	१	
६.	डा.ई.सु./क.अ.	रा.प.अनं.प्र.	विविध		२	०	०	२	४	१ करार
७.	हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन			१	०	०	१	१	१ करार
८.	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन			४	०	०	४	४	३ करार
	जम्मा				२५	१	०	२६	१८	

नोट: स्थायी पदपूर्ति नभएमा डा.ई.सु./क.अ., हलुका सवारी चालक र कार्यालय सहयोगी पदहरुको सेवा करारमा लिएको ।

संगठन तालिका:

प्रमुख कर अधिकृत एवं
कार्यालय प्रमुख
पूण्य प्रसाद रिजाल

करदाता सेवा
शाखा
कर अधिकृत
तुलसी प्रसाद
चौधरी

अन्तःशुल्क शाखा
कर अधिकृत
तुलसी प्रसाद
चौधरी

कर संकलन
शाखा
कर अधिकृत
भिमसेन दाहाल

पूर्ण कर परीक्षण तथा
अनुसन्धान शाखा
कर अधिकृत
बुध राज लम्बु
प्रमोद कुमार साह

- ना.सु. राम एकवाल यादव
- ना.सु. रामकुमार साह
- टा.ना.सु. सिता नीरौला
- डा.ई.सु. दिलिप कुमार साह
- डा.ई.सु. प्रशान्त श्रेष्ठ
- ड्राइभर महेश कुमार सिंह
- का.स. धर्मनाथ साह
- का.स. मनोरथ उपाध्याय
- का.स. अनिता कुमारी यादव
- का.स. रमेश रोकाहा

- ना.सु. घनश्याम राउत

- डा.ई.सु. शंकर श्रेष्ठ

- ना.सु. देवन राई

६. कार्यालयबाट प्रदान गरिने सेवाहरूः

- ६.१ उद्योगी, व्यवसायी एवं प्राकृतिक व्यक्तिलाई स्थायी लेखा नम्बर (PAN र P-PAN) दर्ता प्रमाण पत्र प्रदान गर्ने,
- ६.२ आय विवरण, मू.अ.कर विवरण, अन्तःशुल्क विवरण लिने, Verify गर्ने,
- ६.३ मदीरा तथा सूर्तिजन्य पदार्थहरूको विक्रिवितरण गर्नलाई इजाजत प्रदान गर्ने, बार्षिक रूपमा इजाजतपत्र नविकरण गर्ने,
- ६.४ आयकर, मूल्य अभिवृद्धि कर, अन्तःशुल्क दाखिला लिने/गर्न लगाउने,
- ६.५ नियमित बजार अनुगमन गर्ने,
- ६.६ कर संकलन गर्ने, बक्यौता, वेरुजु दाखिला गर्न लगाउने,
- ६.७ करदाताहरूको संचेतनाका लागि करदाता शिक्षा कार्याक्रमहरू सञ्चालन गर्ने,
- ६.८ कर छली भएको विश्वसनिय आधार भएमा आन्तरिक राजस्व विभागले तोकेको मापदण्डको आधारमा पूर्ण कर परीक्षण तथा अनुसन्धान गरी कारबाही गर्ने आदि ।

७. सेवा प्रदान गर्ने निकायको शाखा, कार्य र जिम्मेवार अधिकारीः

७.१ करदाता सेवा शाखा:

- ✓ कार्यालयबाट प्रदान गरिने सेवाहरू प्रदान गर्ने,
- ✓ कर अधिकृत श्री तुलसी प्रसाद चौधरी
- ✓ ना.सु. राम एकवाल यादव
- ✓ टा.सु. सिता नीरौला
- ✓ डा.ई.सु. दिलिप कुमार साह
- ✓ डा.ई.सु. प्रशान्त श्रेष्ठ

७.२ कर संकलन शाखा:

- ✓ कर संकलन गर्ने,
- ✓ वेरुजु सम्परीक्षणका लागि महालेखा परीक्षकको कार्यालय पठाउने,
- ✓ बक्यौताको लागि संकलन भ्रमण गर्ने ।
- ✓ कर अधिकृत श्री भिमसेन दाहाल
- ✓ डा.ई.सु. शंकर श्रेष्ठ

८. सेवा प्राप्त गर्न आवश्य कागजात, लाग्ने दस्तुर, अवधि, सम्पर्क शाखा र गुनासो सुन्ने अधिकारी/सार्वजनिक सेवा बडापत्र:

सि. नं.	सेवाको प्रकार	आवश्यक कागजात तथा प्रक्रिया	लाग्ने समय	शाखा / कोठा काउन्टर
४.	अन्तः शुल्क दर्ता एवं नविकरणको लागि	* स्थायी लेखा नलब दर्ताको प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि * सञ्चालित स्थानीय लिकाजातको सिफारिस पत्र * रीतिपूर्वक अदिको दरखास्त कारण * लिकिरणको लागि इनाजातको संकल प्रति लिई आउनु पर्नेछ । * व्यवसायको प्रक्रिया अनुसार लाग्ने दस्तर दाखिला गरेको भौपर (अन्तः शुल्क लियावली, ३०४९ को अनुसूची २ बनोजिम लाग्ने दस्तुर)	२ घण्टा	करदाता सेवा शाखा / काउन्टर नं. १२३
५.	कर युक्त प्रमाण-पत्रको लागि	* सञ्चालित आ.व. सेवाको आय विवरण लगायात सबै विवरणहरू दाखिला भएको * सबै प्रकारको कर बक्चीता तथा बेळूँ नरहेको र कर सम्बन्धी कुनै दाप्रित बाँधी नरहेको * आफूले अप्रिम करकटी गरी दाखिला गर्नुपर्ने कर तथा विवरण दाखिला भएको * तोसेपको ढाँचामा दरखास्त सफारम पेश गर्नुपर्नेछ ।	२ घण्टा	शाखा / काउन्टर नं. १
६.	मूल्य अनिवार्यौ कर सकारात्मक यात्रको लागि	* सञ्चालित कार्यालयको मुक्ताली विवरण, * मूल्य तथा अन्तःशुल्क अनिवार्यौ कर खालीद खाता, विक्री खाता एवं सञ्चालित विजकहरू * पूरा व्यहारा खुलाइपको निवेदन	२ घण्टा	संकलन शाखा / काउन्टर नं. ३
७.	कर प्रितको लागि	* मूल्य अनिवार्यौ करको लागि अनुसूची १० बाट माँग गरी कार्यालयमा जानकारी गराउने * आयकर तथा अन्तः शुल्कको लागि पूरा विवरण खुलाई आवश्यक प्रवाण संलग्न गरेको लिवेदन पेश गर्ने * तोसेपको आवश्यक विवरणहरू तथागर गरी परिष्कारको लागि खाली एवं बिजकहरू पेश गर्ने	२ घण्टा	सञ्चालित तथा ऐलाइन शाखा कर्तृक फिराउन्ने शाखा कर्तृकिन्ति
८.	कर परीक्षण तथा अनुसन्धान प्रक्रियाको लागि	* कार्यालयबाट माँगको आवश्यक प्राणी, विवरण तथा कागजातहरू परिष्कारका लागि उपलब्ध गराउने । * आवश्यकता अनुसार कारोबार द्वारा दाखिलाको अंकता, निरिक्षण गर्न सहयोग गर्ने * परीक्षण तथा अनुसन्धानका पूर्ण सहयोग गर्ने	२ घण्टा	कार्यालय कर्तृत शाखा गरेको आवश्यक प्राणी आदानप्रदान गर्ने
९.	फायल स्थानान्तरण/ करदाताको कार्यहीन परिवर्तन गर्ने कार्य	* पूरा व्यहारा खुलाइपको निवेदन * गत आ.व. समस्तको आय विवरण लगायात सबै विवरणहरू दाखिला भएको र कर युक्त आदानप्रदान गर्ने * सञ्चालित निकायमा व्यवसाय दर्ता गरेको प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि	२ घण्टा	सञ्चालित तथा ऐलाइन शाखा / काउन्टर नं. १२३
१०.	कर विवरण, आय विवरण युक्ताउने तथा कर दाखिला गर्ने	* शुल्का एक पत्रक कार्यालयमा निवेदन पेश गरी User Name बनाई Password लिने * विवरण दाखिला करदाता स्वयंले विद्युतीय माइक्रोबाट Online प्रविष्टि गर्ने * विवरण बमोजिनको लागि दाखिला गर्नुपर्ने कर रकम तोकिएको बैकाना दाखिला गर्ने * विद्युतीय माइक्रोबाट समेत तोकिएको रकमसँसाङ्को कर मुक्ताली गर्न सकिने * डे-०१ आय विवरण बैक मैत्रिकामा अरेटर तिर्नु पर्ने कर रकम सोहि भौमिकामा अरेटरबाट बैक दाखिला गर्ने वा करनेकर आइ.पी.एस को माइक्रोबाट कर मुक्ताली र विवरण दाखिला हुने । * डे-०१ आय विवरणको कर युक्त समेत स्वयंलित रूपबाट प्राप्त हुने ।	२ घण्टा	विद्युतीय माइक्रोबाट गुणसुर्कै सम्पर्क तत्कालै गर्न सकिने र रजिस्टर दाखिला सम्बन्धित रेकवर
११.	दर्ता स्थगन तथा खारेजी	* व्यावसाय दर्ता गरेको लिकायबाट खारेजी वा लागतकहा गरेको पत्र * स्थगन या खारेजी साथ गरेको रीतपूर्वको लिवेदन, सू.अ.कर आरेजीको लागि अनुसूची १/१ यसेत मर्ने * कर परिष्कारको लागि साँग भएका प्रमाण, विवरण तथा कागजातहरू परिष्कारका लागि उपलब्ध गराउने * आवश्यकता अनुसार कारोबार द्वारा दाखिलो भ्रमण, निरिक्षण गर्न सहयोग गर्ने	२ घण्टा	करदाता सेवा शाखा / सहयोग कागजात प्रक्रिया गर्ने गरेको आधारमा कर्तृत प्राणी पेश गर्ने आधारमा कर्तृत प्राणी पेश गर्ने आधारमा कर परिष्कार शाखा

- * आन्तरिक राजस्व विभागको Online समिक्षिकाने विवरण भएका विवरणहरू दाखिला गर्ने तथा कर सुलानी गर्न सकिने व्यवस्था रहेको छ ।
- * सुलानी गर्नुपर्ने कर राजस्व रकम विविध राजस्व रहेको छ । त्यसी दाखिला हुने राजस्व बाहेक कार्यालयमा पेश गर्ने निवेदन, विवरण तथा फारामहरू एवं करम्युद्दर प्रयोग लाग्नायत
- * प्रकारको सेवा वापत कुनै शुल्क, दस्तर बुकाउनु पर्ने क्षेत्र ।
- * बायोलोट्रिक दर्ताका लागि सञ्चालित करदाता आनिवार्य उपच्छत हुन पर्नेछ । बायोलोट्रिक दर्ता कोठा नं. १ र हैल्थ डेर्सक ता सम्पर्क गर्नुहोला ।
- * नायि उल्लेखित समाचारिय सबै कागजात पेश आदेको र सामाजिक अवस्थामा हो, बढी कार्याचार (मिड) अप्रिम करकटी आवश्यक आलो अनुसार निरन्तर सेवा दिइन्ने ।
- * सेवा प्रवाहका सञ्चालन कुनै युक्ताली वा सुकाव पेटिकामा वा टेलिकोम वा इलेक्ट्रोमार्केट युक्ताली सञ्चालन गर्ने तथा सुकाव राजस्व समेत युक्ताली दस्तुर दर्ताका लाग्ने तथा प्रशासनिक समस्यामा फारक पर्न सक्छ ।
- * नोट: नायि उल्लेखित सेवा प्रवाह गर्ने लाग्ने समायत्रिका कार्य व्यास्तता, प्राविधिक तथा समायत्रिक समस्यामा फारक पर्न सक्छ ।

९. निवेदन, उजुरी उपर निर्णय गर्ने प्रतिया र अधिकारी:

कार्यालय प्रमुखः श्री पुण्य प्रसाद रिजाल ।

१०. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी:

कार्यालय प्रमुखः श्री पुण्य प्रसाद रिजाल ।

११. सम्पादन गरेको कामको विवरण (२०७९ कार्तिक - पुष)

११.१ जम्मा राजस्व संकलनः रु. ३८१८७९ हजार

राजस्वको प्रकार बमोजिमको संकलन प्रगति:

क्र.सं.	राजस्वको प्रकार	संकलित राजस्व (रु.हजारमा)			
		कार्तिक	मंसिर	पुष	जम्मा
१	आयकर	२०९९८	२९२६५	९०२०९	१३१६७२
२	भाडा कर	१३७१	१६३७	२७९४	५८०२
३	ब्याज कर	६९६	५७०	२९४८	४२९४
४	मू.अ.कर	१९६२२	२६४४०	३२४२९	७८९१
५	अन्तःशुल्क	५२३७०	६११८७	४७९०२	१६१४५९
६	स्वास्थ सेवा कर	११४	१०१	१८	२३३
७	शिक्षा सेवा शुल्क	०	०	०	०
	जम्मा	९४३७९	९९९२००	१७६३००	३८१८७९

महिनाअनुसारको लक्ष्य, संकलन र उपलब्धी:

क्र.सं.	महिना	लक्ष्य (रु.)	संकलन (रु.)	उपलब्धी
१	कार्तिक	१२६३४५	९४३७९	७४.६९
२	मंसिर	१४१२२६	९९९२००	७८.७४
३	पुष	३३९९०६	१७६३००	५१.९९
	जम्मा	६०६६७७	३८१८७९	६२.९४

दर्ता/नविकरण (२०७९ कार्तिक - पुष)

११.२ PAN जारी संख्या: ५५०

११.३ P-PAN जारी संख्या: २५९२

११.४ VAT रजिस्ट्रेशन संख्या: ६५

११.५ अन्तःशुल्क दर्ता/नविकरण संख्या: २२

११.६ बजार अनुगमन: ५२

१२. कार्यालय प्रमुख र सूचना अधिकारीको नाम, पद र सम्पर्क नं.

क्र.सं.	जिम्मेवारी	नाम	पद	सम्पर्क नं.
१.	कार्यालय प्रमुख	श्री पुण्य प्रसाद रिजाल	प्रमुख कर अधिकृत	९८९२८६३१८८
२.	गुनासो सुन्ने अधिकारी	श्री तुलसी प्रसाद चौधरी	कर अधिकृत	
३.	सूचना अधिकारी	श्री प्रमोद कुमार साह	कर अधिकृत	९८४०९८८९९९

१३. अडियो नोटिस बोर्ड, वेवसाइट र पेजः

यस कार्यालयको आफ्नै अडियो नोटिस बोर्ड र वेवसाइट छ । कार्यालयबाट सम्पादित हुने कामहरू र महत्वपूर्ण सूचनाहरू आन्तरिक राजस्व विभागको वेवसाइट www.ird.gov.np बाट गर्न/प्राप्त गर्न सकिन्छ । करदाताको Facebook को बढ्दो प्रयोगलाई ध्यानमा राखेर आन्तरिक राजस्व कार्यालय लहान (<https://www.facebook.com/vatofficelahan>) नामक फेसबुक पेज सञ्चालनमा रहेको छ ।

१४. ऐन, नियम, विनियम वा निर्देशिकाहरूको सूची:

ऐनहरूः

- ❖ आयकर ऐन, २०५८
- ❖ मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२
- ❖ अन्तःशुल्क ऐन, २०५८
- ❖ मदिरा ऐन, २०३१
- ❖ साल बसाली आर्थिक ऐनहरू ।

नियमावलीहरूः

❖ आयकर नियमावली, २०५९
❖ मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३
❖ अन्तःशुल्क नियमावली, २०५९
❖ मदीरा नियम, २०३३

निर्देशिकाहरूः

- ❖ आयकर निर्देशिका, २०६६
- ❖ मूल्य अभिवृद्धि कर निर्देशिका, २०६९
- ❖ शिक्षा सेवा शुल्क निर्देशिका, २०६५
- ❖ स्वास्थ्य सेवा कर निर्देशिका, २०६५
- ❖ बहाल कर असली सम्बन्धी कार्यविधि निर्देशिका, २०६८
- ❖ स्वीकृति प्राप्त निकायले स्थायी लेखा नम्बर प्रदान गर्ने सम्बन्धी निर्देशिका, २०६३
- ❖ सेवा प्रवाह निर्देशिका, २०६७

१५. कर प्रशासनको अनुरोधः

- ✓ स्थायी लेखा नम्बर (PAN) लिएर मात्रै व्यावसायिक कारोबार गराँ ।
- ✓ विद्युतीय माध्यमबाट विवरण फाइलिङ गराँ ।
- ✓ करको भुक्तानी म्यादभित्रै गराँ ।
- ✓ कर छलीका सूचना छन् भने जानकारी गराउँ ।
- ✓ कर तिराँ, आफ्नो आम्दानीको वैद्यता सुनिश्चित गराँ ।
- ✓ कर तिर्नु कर्तव्य र गौरव दुवै हो ।
- ✓ बहाल आयमा १०% कर तिराँ ।
- ✓ मूल्य अभिवृद्धि कर लाग्ने वस्तुको कारोबार गर्नेले वार्षिक ५० लाख, वस्तु तथा सेवाको मिश्रित कारोबार र सेवाको कारोबार गर्नेले वार्षिक २० लाख भन्दा बढीको कारोबार गर्ने भएमा मूल्य अभिवृद्धि कर (VAT) मा दर्ता भई कारोबार गराँ ।
- ✓ वस्तु वा सेवा खरिद गर्दा अनिवार्य रूपमा बिल विजक लिने दिने बानी बसालौँ ।
- ✓ कारोबार स्थलमा सबैले देखे गरी कर दर्ता प्रमाण पत्र र करपाटी राखौँ ।
- ✓ इजाजत पत्र लिएर मात्र अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु तथा सेवाको कारोबार गराँ ।
- ✓ मदीरा र सूर्तिजन्य वस्तुको कारोबार स्थलबाट अन्य वस्तुको कारोबार नगराँ ।
- ✓ १८ वर्ष नपुगेका बालबालिकाहरूलाई मदीरा तथा चुरोटको बेचबिखन नगराँ ।
- ✓ मदीराको बेचबिखन विहान १० बजेदेखि बेलुका १० बजेसम्म मात्र गराँ ।
- ✓ प्रत्येक बोतल तथा बट्टामा अन्तःशुल्क स्टिकर लागेको मदीरा तथा चुरोट मात्र उपभोग गराँ ।
- ✓ कर तिराँ, स्वाधीन अर्थतन्त्र निर्माण गर्न सहयोग गराँ ।

१६. आम्दानी खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरणः

खर्चको फाँटवारी (चालु खर्च)

महिना: पुषसम्म

आर्थिक वर्ष २०७९/०८०

म.ले.प.फा.नं. १३

क्र.सं.	शिर्षक नं.	विवरण	वार्षिक बजेट	पुष महिना सम्मको	बाँकी बजेट
१	२११११	पारिश्रमिक कर्मचारी	१०,९९३,०००.००	३६१८७६२.६०	७,२९४,२३७.४०
२	२११२१	पोशाक	२१०,०००.००	०.००	२१०,०००.००
३	२११३२	मंहगी भत्ता	५०४,०००.००	१२६०००.००	३७८,०००.००
४	२११३४	कर्मचारीको बैठक भत्ता	१६०,०००.००	३९०००.००	१२१,०००.००
५	२११३९	अन्य भत्ता	१५,०००.००	०.००	१५,०००.००

६	२१२१२	योगदानमा आधारीत निवृत्तीभरण तथा उपदान कोष	२५०,०००.००	१२५०२.८०	२३७,४९७.२०
७	२१२१३	योगदानमा आधारीत विमा कोष	१०१,०००.००	२५२००.००	७५,८००.००
८	२२१११	पानी तथा बिजुली	६७५,०००.००	१६६११०.००	५०८,८९०.००
९	२२११२	सञ्चार महसुल	६९५,०००.००	७३४६९.००	६२१,५३१.००
१०	२२२१२	इन्धन	७२०,०००.००	४९७८५३.००	२२२,१४७.००
११	२२२१३	सवारी साधन मर्मत	१,१६०,०००.००	२२२९३५.००	९३७,०६५.००
१२	२२२१४	बीमा तथा नविकरण खर्च	९४,०००.००	५६२६८.००	३७,७३२.००
१३	२२२२१	सञ्चालन तथा मर्मत संभार	६३५,०००.००	१३७९३९.००	४९७,०६९.००
१४	२२२९१	अन्य सम्पत्तीहरूको संचालन तथा सम्भार खर्च	८५,०००.००	८३१३८.००	१,८६२.००
१५	२२३११	कार्यालय सम्बन्धी खर्च	८८२,०००.००	४०५४५५.००	४७६,५४५.००
१६	२२३१४	इन्धन (अन्य प्रयोजन)	१००,०००.००	०.००	१००,०००.००
१७	२२३१५	पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन	५००,०००.००	१००१५७.००	३९९,८४३.००
१८	२२४११	सेवा र परामर्श खर्च	२००,०००.००	०.००	२००,०००.००
१९	२२४१३	करार सेवा शुल्क	९९०,०००.००	५००५००.००	४८९,५००.००
२०	२२४१९	अन्य सेवा शुल्क	१,५९७,०००.००	९३९४८८.००	६५७,५१२.००
२१	२२५२२	कार्यक्रम खर्च	३१५,०००.००	६२११०.००	२५२,८९०.००
२२	२२६११	अनुगमन मूल्याङ्कन खर्च	२५५,०००.००	१२३२००.००	१३१,८००.००
२३	२२६१२	भ्रमन खर्च	१८५,०००.००	१६२६२५.००	२२,३७५.००
२४	२२७११	विविध खर्च	२००,०००.००	१४८४०९.००	५१,५९९.००
			२१,४४१,०००.००	७५०९९९३.४०	१३,९३९,८८६.६०
स्रोत अनुसारको जम्मा			२१,४४१,०००.००	७५०९९९३.४०	१३,९३९,८८६.६०
दातृ अनुसारको जम्मा			०.००	०.००	०.००
कुल जम्मा			२१,४४१,०००.००	७५०९९९३.४०	१३,९३९,८८६.६०

मौजूदातको अवस्था:

बैंकको नामः	रा.बा.बैंक सिरहा
जम्मा निकासा रु.	७५०९९९३.४०
जम्मा खर्च रु.	७५०९९९३.४०
पेशकी रु.	००
पेशकी कटाई बाँकी खर्च रु.	७५०९९९३.४०

खर्चको फाँटवारी (पूँजीगत खर्च)

आर्थिक वर्ष २०७९/०८०

महिना: असार सम्म   आर्थिक वर्ष २०७९/०८०   म.ले.प.फा.१ ३

क्र.सं.	शिर्षक नं.	विवरण	बार्षिक बजेट	पुष महिनासम्मको खर्च/निकासा	बाँकी बजेट
१	३११२२	मेशीनरी तथा औजार	१२००००.००	८६०००.००	३४०००.००
२	३११२३	फर्निचर तथा फिकचर्स	१९००००.००	८६०४९.००	१०३९५१.००
		जम्मा	३१००००.००	१७२०४९.००	१३७९५१.००

कोषको अवस्था:

बैंकको नाम:	रा.बा.बैंक सिरहा
जम्मा निकासा रु.	१७२०४९.००
जम्मा खर्च रु.	१७२०४९.००
पेशकी रु.	००.००
पेशकी कटाई बाँकी खर्च रु.	१७२०४९.००

१७. कार्यालयले बर्गिकरण तथा संरक्षण गरेका सूचनाको विवरण:

सार्वजनिक महत्वका सबै सूचनाहरू एवं सम्बन्धित व्यक्तिका व्यक्तिगत विवरणका सूचनाहरू खुल्ला रहने ।

१८. कार्यालयमा सूचना मागसम्बन्धी परेका निवेदन र सूचना दिईएको विषय:

निवेदन नै नपरेको

१९. कार्यालयका सूचनाहरू अन्यत्र प्रकाशन भएका वा हुने भए सोको विवरण:

आन्तरिक राजस्व विभागको अधिनस्थ रहेको आन्तरिक राजस्व कार्यालय लहान अन्तर्गत पर्ने करदाता सेवा कार्यालय तौलिहवा तथा करदाता सेवा कार्यालय सन्धिखर्क एवम् आन्तरिक राजस्व विभाग र आन्तरिक राजस्व कार्यालयहरूबाट समेत यस कार्यालयसम्बद्ध सूचनाहरू पाउन सकिन्छ ।

२०. सूचनाको हकसम्बन्धी महत्तवपूर्ण जानकारीहरू:

- संसारमा सूचनाको हकसम्बन्धी कानून जारी गर्ने पहिलो मुलुक स्वीडेन हो । सो मुलुकमा सन् १७६६ मा सूचनाको हकसम्बन्धी कानून जारी भएको हो । नेपालमा सन् २००७ (वि.सं. २०६४) मा सूचनाको हकसम्बन्धी कानून जारी भयो ।

२. सन् १९४८ मा जारी विश्वव्यापी मानव अधिकार घोषणापत्रको धारा १९ मा प्रत्येक व्यक्तिलाई सूचना माग्ने पाउने र प्रवाह गर्ने हकको व्यवस्था गरिएको छ । तर नेपालको संविधानमा नेपाली नागरिकलाई सूचना माग्ने र पाउने हकको व्यवस्था गरिएको छ ।
३. नेपालको सूचनाको हकसम्बन्धी कानून बमोजिम सूचना दिन अटेरी गर्ने पदाधिकारीलाई रु. पच्चीस हजारसम्म जरिवाना हुन्छ ।
४. 'इन्टरनेशनल राइट टू नो डे' बुल्गेरियाको राजधानी सोफियाबाट सन् २००२ को सेप्टेम्बर २८ बाट आरम्भ भएको हो । सन् २०१६ देखि यस दिवसको नाम 'इन्टरनेशनल डे फर यूनिभर्सल एक्सेस टू इन्फरमेशन' मा रूपान्तरित भएको छ ।
५. नेपालमा सूचनाको हकसम्बन्धी कानून २०६४ श्रावन ५ मा व्यवस्थापिका संसदबाट प्रमाणीकरण भएकोमा २०६४ भाद्र ३ देखि लागु भएको हो । जसअनुसार प्रत्येक वर्ष भाद्र ३ गतेलाई राष्ट्रिय सूचना दिवसको रूपमा मनाइन्छ ।
६. सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ११ बमोजिम सूचनाको हकको संरक्षण , संवर्द्धन र प्रचलनको लागि एक स्वतन्त्र राष्ट्रिय सूचना आयोग रहने कानूनी व्यवस्थाअनुसार २०६५ बैशाख २२ गते आयोगको स्थापना भएको हो ।
७. सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ बमोजिम सार्वजनिक निकायको परिभाषाभित्र पर्ने सरकारी कार्यालय, राजनीतिक दल , गैरसरकारी संस्था , निजी क्षेत्र र कानूनद्वारा स्थापित सार्वजनिक निकायहरूले आफ्नो निकायको ३/३ महिनाको विवरण सार्वजनिक गर्नुपर्छ । ती निकायहरूले सूचना अधिकारी तोकनुपर्छ । साथै कम्तिमा २० वर्षसम्मा सूचनाहरू अद्यावधिक गरी राख्नुपर्दछ ।

सम्पर्क:

कार्यालयको नाम: आन्तरिक राजस्व कार्यालय, लहान

ठेगाना: लहान न.पा. ८, सिरहा

ई-मेल: iro15@ird.gov.np